PATENDIAMET
TÖÖSTUSOMANDI
APELLATSIOONIKOMISJON

OTSUS nr 2157-o

Tallinn, 03.02.2025

Kaebus nr 2157 – kaubamärgi „MASTERCHEF“ (taotlus nr M202101065) registreerimisest keeldumise vaidlustamine

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon, koosseisus Sulev Sulsenberg (eesistuja), Tanel Kalmet ja Triin Muuk-Adrat, vaatas kirjalikus menetluses läbi Ühendkuningriigi juriidilise isiku Shine TV Limited kaebuse Patendiameti otsuse peale kaubamärgi „MASTERCHEF“ (taotlus nr M202101065) registreerimisest keeldumise kohta.

Asjaolud ja menetluse käik

23.11.2022 esitas Shine TV Limited (edaspidi ka kaebaja; esindaja patendivolinik Ingrid Matsina) tööstusomandi apellatsioonikomisjonile (edaspidi ka komisjon) kaebuse Patendiameti 23.09.2022 otsuse nr 7/M202101065 (kaebuse lisa 1) peale, millega Patendiamet kaubamärgiseaduse (KaMS) § 9 lg 1 punktide 2 ja 3 alusel keeldus kaubamärgitaotlusega nr M202101065 esitatud kaubamärgi „MASTERCHEF“ registreerimisest järgmiste kaupade osas:

Klass 8 – *söögiriistad (noad, kahvlid, lusikad); kööginoad; konserviavajad, v.a elektrilised; noateritajad (käsi-tööriistad); pitsalõikurid, v.a elektrilised; jääkirkad; hakknoad, liharaienoad (käsi-tööriistad); pähklitangid; austrikarbiavajad; käärid; juustulõikurid, v.a elektrilised; pahtlilabidad; aedviljahakkurid; koorimisnoad ja aedviljalõikurid, v.a elektrilised*;
Klass 29 – *liha, kala, linnuliha ja ulukiliha; lihaekstraktid; konservitud, kuivatatud, kuumtöödeldud puu- ja köögiviljad; tarretised, keedised, kompotid; munad, piim ja piimatooted; toiduõlid ja toidurasvad*;
Klass 30 – *kohv, tee, kakao, suhkur, riis, tapiokk, saago, kohvi aseained; jahu ja teraviljast valmistatud tooted, leib-sai, kondiitritooted, maiustused, jäätis; mesi, suhkrusiirup; pärm, küpsetuspulbrid; sool, sinep; äädikas, vürtsikastmed; vürtsid*.

Komisjon võttis kaebuse menetlusse **05.12.2022**.

Kaebaja ei nõustu Patendiameti keeldumisotsusega ning on seisukohal, et Patendiamet on ebaõigesti kohaldanud KaMS § 9 lg 1 punkte 2 ja 3.

Kaebaja märgib, et Patendiamet keeldus kaubamärki „MASTERCHEF“ registreerimast põhjusel, et kaubamärk näitab taotletavate kaupade sihtgruppi ja kvaliteeti (KaMS § 9 lg 1 p 3) ning kaubamärgil puudub eristusvõime (KaMS § 9 lg 1 p 2). Väidet, et kaubamärk näitab taotletavate kaupade sihtgruppi ja kvaliteeti, põhjendab Patendiamet sellega, et (a) klassi 8 kaupade osas annab tähis tarbijatele informatsiooni üksnes selle kohta, et tegemist on väga kõrge professionaalse kutseoskusega kokkadele, meisterkokkadele mõeldud köögitööriistadega, näidates seega kaupade sihtgruppi ja kvaliteeti ning (b) klassidesse 29 ja 30 kuuluvate kaupade osas annab tähis tarbijatele informatsiooni üksnes selle kohta, et toiduained on kõrge kvaliteediga, valmistatud kõrge professionaalse kutseoskusega kokkade, meisterkokkade poolt (valmistoitude puhul) või on kõrge kvaliteediga ning sobivad kõrge professionaalse kutseoskusega kokkadele, meisterkokkadele toitude valmistamiseks (toiduainete puhul, mis on valmistoodete koostisosad).

Kaebaja osutab, et Patendiameti seisukohtadest nähtuvalt võib vaadeldavaid kaupu tarbida igaüks, aga need võivad olla suunatud ka professionaalsele tarbijale, mistõttu on asjaomaseks sihtgrupiks nii tavatarbija kui ka erialaspetsialist, kelle tähelepanu on sõltuvalt kaupadest kas tavapärane või kõrgendatud. Samuti leiab Patendiamet, et inglise keelt mõistab Eesti keskmine tarbija hästi, sest seda keelt õpetatakse üldhariduskoolides ning inglise keelt kasutatakse laialdaselt erinevates valdkondades, sealhulgas toiduvalmistamise valdkonnas – seetõttu on sõna „MASTERCHEF“ tähendus Eesti tarbijale lihtsasti arusaadav. Kaubamärgi „MASTERCHEF“ tähenduse määratlemisel tugineb Patendiamet ühelt

poolt sõnaraamatutele, teiselt poolt aga väidab, et ekspertiisi kaudu välja selgitatud kaebajale saadetud materjalide põhjal on võimalik väita, et tähist „MASTERCHEF“ ka tegelikult kasutatakse kaupade kvaliteedi rõhutamiseks. Kaubamärgi eristusvõime puudumist põhjendab Patendiamet asjaoluga, et tegemist on kvaliteeti ja sihtgruppi näitava tähisega.

Kaebaja märgib, et ta on üks Ühendkuningriigi edukamaid TV-produktsioonifirmasid. Kaebaja toodab erinevaid tõsielussaateid alates dokumentaalfilmidest kuni ülemaailmselt tuntud tõsielu-meelelahutusformaatideni. Kaebaja portfelli kuulub palju meelelahutussaateid, sh MasterChef. MASTERCHEF on maailma tuntuim kokasaade, mis on ekraanidel olnud juba aastaid. Lisaks algse versiooni levitamisele paljudes riikides on rohkem kui 50 riigis tehtud ka selle formaadi kohalikke versioone. Eestis on kohalik versioon vaadatav 2022. a sügisest telekanalis Telia Inspira. Kaebaja leiab, et on tavapärane turupraktika, et populaarsete filmide või TV-produktsioonidega kaasneb ka muude samateemaliste kaupade ja teenuste pakkumine, seetõttu on ka kaebaja huviks oma kaubamärki „MASTERCHEF“ kaitsta mh Eestis klassides 8, 29 ja 30.

Kaebaja peab Patendiameti poolset keeldumist tema kaubamärgi registreerimisest põhjendamatuks ning leiab, et see on vastuolus kaubamärgiseaduse normidega ning Euroopa Kohtu seatud kriteeriumitega KaMS § 9 lg 1 punktide 2 ja 3 kohaste õiguskaitset välistavate asjaolude hindamiseks. Kaebaja leiab, et Patendiameti otsusega on rikutud tema õigusi ja seadusega kaitstud huvisid.

Seoses KaMS § 9 lg 1 p 3 ebaõige kohaldamisega toob kaebaja esile, et kohtupraktika kohaselt tuleb taotletavale kaubamärgile õiguskaitse andmise hindamisel lähtuda vastava liikmesriigi piisavalt informeeritud, mõistlikult tähelepaneliku ja aruka keskmise tarbija eeldatavast ootusest (Euroopa Kohtu otsused C-342/97, p 26; C-210/96, p 31; C-37/03 P, p 28). Kohtupraktika kohaselt on kirjeldavad märgid need, mida võib asjaomase avalikkuse seisukohalt tavapäraselt kasutada kauba või teenuse tähistamiseks otseselt või üht selle olulist omadust mainides (C-383/99, p 39). Tähise kuulumine KaMS § 9 lg 1 punktis 3 sisalduva keelu kohaldamisalasse eeldab seega seda, et tähisel on kõnealuste kaupade või teenustega piisavalt otsene ja konkreetne seos, mis võimaldab asjaomasel tarbijal otsekohe ja ilma järele mõtlemata tajuda, et tegemist on kõnealuste kaupade või teenuste liigi või mõne nende omaduse kirjeldusega, mitte aga päritolu näitava tähisega.

Kaebaja osutab, et Euroopa Kohtu kohtujurist Mengozzi on kirjeldavuse kohtupraktika kohta kokkuvõtvalt öelnud, et tähise kirjeldavana käsitlemise eelduseks on see, et seos tähise ja kaupade/teenuste vahel on piisavalt otsene ja konkreetne, mis võimaldab asjaomasel sihtrühmal kohe ja ilma järele mõtlemata tajuda, et tegemist on kaupade või teenuste kategooria kirjelduse või ühe nende omadusega. Ehkki Euroopa Liidu kohus on neid kriteeriume kohaldanud sageli rangelt, saab tähise registreerimisest selle kirjeldavuse tõttu siiski keelduda üksnes juhul, kui on mõistlik eeldada, et asjaomane üldsus peaks seda tõesti üheks nende kaupade või teenuste „omadustest“, mille registreerimist taotletakse, st „omaduseks, mida asjaomane üldsus tunneb kergesti ära“ (Euroopa Kohtu kohtujuristi arvamus kohtuasjas C-20/14, p 23). Kaebaja märgib, et ka komisjon on selgitanud, et kaubamärgi kirjeldavuse ja eristusvõime hindamisel rakendatav test peaks olema suunatud peamiselt sellele, kui tõenäoliselt saab tarbija n-ö loomupäraselt, kaubamärgile lihtsalt peale vaadates kaubamärgi tähendusest aru (komisjoni 28.04.2016 otsus nr 1571-o, *LIPOBASE REPAIR*, lk 13). Seega tuleb esmalt hinnata, kas ja kuidas iga taotletava kauba või teenuse keskmine tarbija üldse võib kaubamärki tajuda ja selle tähendusest aru saada.

Samuti märgib kaebaja, et komisjon on selgitanud, et kuna tähise kirjeldava iseloomu tunnistamine piirab taotleja võimalust oma tähisele kaitset saada, tuleb KaMS § 9 lg 1 p 3 kohaldada täpselt ja tõlgendada kitsendavalt, st taotleja kasuks (komisjoni 24.08.2021 otsus nr 1955-o, *EVERYONE CAN CODE*). Kaebaja lisab, et samas otsuses on komisjon viidanud, et kui kaubamärgi kui terviku puhul on seos siiski enam vihjav ja sugestiivne kui ilma järelemõtlemise või spekulatsiooni vajaduseta otseselt või mingit iseloomulikku tunnust esile tuues nende kaupade või teenuste kohta mingit informatsiooni andev, st kirjeldav, siis ei saa kaubamärgi registreerimisest keelduda.

Kaebaja toob esile, et käesoleval juhul on taotletavad kaubad köögitarvikud ning toiduained. Sellised kaubad on suunatud nii tavatarbijatele kui professionaalsetele tarbijatele. Nad võivad olla nii sagedasti ostetavad ja küllatki odava hinnaga, kui ka harvemini tarvitatavad ja kallid. Seega võib nende kaubagruppide piires keskmise tarbija tähelepanelikkus ostetava kauba suhtes olla olenevalt kaubast nii keskmisest madalam kui kõrgem. Kuid olenemata konkreetse kauba ostmisel osutatavast tähelepanelikkusest tuleb kaebaja hinnangul igal juhul arvesse võtta kultuuritausta, milles keskmine tarbija toimetab, ning konkreetse ärivaldkonna tavasid kaupade kirjeldamisel. Ainult selline lähenemisviis on võimalik arvestades kohtupraktikas väljakujunenud põhimõtteid, et kirjeldavad märgid on need, mida võib asjaomase avalikkuse seisukohalt tavapäraselt kasutada kauba või teenuse

tähistamiseks otseselt või üht selle olulist omadust mainides ning kui on mõistlik eeldada, et asjaomane üldsus peaks seda tõesti üheks nende kaupade või teenuste „omadustest“. Kaebaja leiab, et Patendiameti hinnang keskmise tarbija tajule ei ole sellega vastavuses. Patendiamet ei ole lähtunud mitte kaubamärgi otsesest tähendusest, vaid asunud kaubamärgile ise omistama oletuslikke tähendusi ja assotsiatsioone. Kuid mitte iga positiivsete emotsioonidega assotsieeruv sõna ei ole seetõttu veel üksnes kauba kvaliteeti ja omadusi näitav KaMS § 9 lg 1 p 3 mõttes.

Eestis (ja kaebajale teadaolevalt ka mujal) ei ole tavaks pakkuda ei köögitarbeid ega toiduaineid jaotatuna toodeteks, mis oleks mõeldud „tavalistele inimestele“, madalama kategooria kokkadele või meisterkokkadele. Vastupidi, toidupoodidesse, turgudele või kokandustarvikute müügikohtadesse sisse astudes saab kaebaja hinnangul igaüks veenduda, et kaupu on küll erinevates kvaliteedi- ja hinnaklassides, kuid ei esine mingit sihtgrupi professionaalsuse või kauba kvaliteedi tähistamist kategooriatega „masterchef“ või muu taseme kokk. Selliseid pakkumisi turul ei ole ja seetõttu puuduvad tarbijatel ka ootused, et sellekohane jaotus võiks eksisteerida. Iga tarbija saab Eestis osta mistahes kaupu mistahes kvaliteediga ning ei köögitarvikute ega toiduainete puhul ei esine eraldi „meisterkokkade“ sihtgruppi või kvaliteediklassi.

Kaebaja märgib, et kaubad võivad olla küll suunatud professionaalsetele tarbijatele, kuid nende puhul ei kasutata selliseid kvaliteediklasse või sihtgruppe nagu „algajatele kokkadele“, „tavalistele kokkadele“ või „meisterkokkadele“. Professionaalsetele tarbijatele suunatud kaupu nimetatakse „profitoodeteks“, mitte „meisterkokkade toodeteks“ või „*masterchef* toodeteks“. Kaebaja toonitab, et teadaolevalt ei valmistata ega pakuta nn meisterkokkadele kui sihtgrupile eraldi mingeid tooteid ja seega ei saa ka arukal keskmisel tarbijal olla sellekohaseid ootusi.

Samamoodi puudub kaubamärgil „MASTERCHEF“ otsene ja konkreetne seos kaupade kvaliteediga. „Meisterkokkadele“ ei pakuta eraldi kõrgema kvaliteediga „meisterkoka“ kvaliteediklassi tooteid. Toiduained võivad jaotuda mitmesuguste kvaliteediklasside (nt puuviljadel kasutavad I klass, II klass) või sortide vahel, kuid „meisterkoka“ kvaliteediklassi ei esine. Tarbijatele ei pakuta kaubandusvõrgus ka eraldi „meisterkokkade“, „tavaliste kokkade“ või „algajate kokkade“ valmistatud toidukaupu, vaid toiduainetele kohalduvad objektiivsed, mõõdetavate näitajate alusel hinnatavad kvaliteedikriteeriumid.

Kaebaja leiab, et tõeline meisterkokk peaks olema võimeline valmistama hea toidu igasugusest toorainest ning samas ei saa olla ka objektiivselt tagatud, et iga nn meisterkoka valmistatud toit on alati kõrgest kvaliteediklassist. Seetõttu ei saaks kaebaja hinnangul isegi teoreetiliselt sellele sõnale omistada otsest ja konkreetset seost pakutava kauba kvaliteediga.

Kaebaja viitab, et kohtupraktika kohaselt on kirjeldavad tähised need, mida saab sihtrühma vaatepunktist tavapärase (normaalse) kasutamise korral taotletavat kaupade ja teenuste kirjeldamiseks kasutada (Euroopa Üldkohtu otsus T-405/04, p 30). KaMS § 9 lg 1 punktile 3 tuginedes ei ole seega alust keelduda tähistest, mis normaalse, tavapärase kasutuse korral ei ole kirjeldavad.

Kaubamärgil „MASTERCHEF“ ei ole kaebaja hinnangul vaadeldavate kaupadega piisavalt otsest ja konkreetset seost, mis võimaldab asjaomasel tarbijal otsekohe ja ilma järele mõtlemata tajuda, et tegemist on vastavate kaupade sihtgrupi või kvaliteedi kirjeldamisega. Tegemist on sugestiivse, vihjava kaubamärgiga, ning selliste tähiste kaubamärgina registreerimine on lubatud.

Patendiamet on otsuses viidanud materjalidele, millele põhjal on ameti sõnul võimalik väita, et tähist „MASTERCHEF“ ka tegelikult kasutatakse kaupade kvaliteedi rõhutamiseks. Patendiamet ei ole väitnud, et need materjalid näitaksid tähise kasutamist sihtgrupi näitamiseks. Kaebaja märgib, et Patendiameti materjale analüüsides on oluline silmas pidada, et sõna „master chef“ on inglise keeles eksisteeriv sõna, samuti ei ole vaidlust selles, et eesti keeles on olemas sõnad meisterkokk, peakokk ja tippkokk. Kahtlemata leiavad keeles eksisteerivad sõnad ka mitmesugust kasutust internetis, sh erinevates Patendiameti poolt välja toodud artiklites. Kaebaja leiab samas, et sõna kasutamine mingites artiklites ei tähenda seda, et sama sõna oleks seetõttu majandus- ja äritegevuse kontekstis klasside 8, 29 ja 30 kaupade tähistamisel tajutav kui üksnes ja otseselt mingit kauba omadust kirjeldav (kvaliteeti ja sihtgruppi näitav) tähis. Kaebaja hinnangul näitavad materjalid üksnes seda, et sõna „master chef“ on tõepoolest keeles olemas ja kasutusel, mitte aga seda, et sõna „master chef“ saaks sihtrühma vaatepunktist tavapärase (normaalse) kasutamise korral taotletavate kaupade ja teenuste kirjeldamiseks kasutada. Lisaks ei nähtu neist ajakirjanduslikest artiklitest mingil moel, et „MASTERCHEF“ oleks majandus- ja äritegevuses, kaupade pakkumisel kasutusel kaupade kvaliteedi näitajana.

Teine osa Patendiameti esitatud materjalidest käsitleb olukordi, kus on tegemist tähise kasutamisega päritoluviite tähenduses ehk kaubamärgi funktsioonis. Kaebajale jäävad eriti arusaamatuks väljavõtted, kus on viidatud kaebaja enda kaubamärgile (näiteks väljavõte veebilehelt concreteplayground.com).

Kaebaja märgib ka, et Patendiamet on otsuses tuginenud internetist leitud materjalidele, mis on valdavalt võõrkeelsed, pärinevad välisriikidest ning milles sisaldub sõna „masterchef“ enamasti kas kaubamärgina või küllaltki juhuslikus, ühekordses, mittekirjeldavas kontekstis. Eesti keskmisel tarbijal puudub üldjuhul kokkupuude selliste materjalide ja neis sisalduvate kaupade või teenustega. Materjalidel, millega Eesti keskmine tarbija kokku ei puutu, ei saa kaebaja hinnangul ka olla mingit mõju selle tarbija teadmistele või sellele, kuidas ta taotletavat kaubamärki tajub. Kaebaja leiab, et sellise juhusliku sisuga valdavalt välismaise materjalikogumi kasutamine ekspertiisi tegemisel viib paratamatult vääratele järeldustele.

Kaebaja toonitab, et tema kaubamärgi „MASTERCHEF“ taotluse esitamise kuupäev on 22.05.2009. Patendiameti materjalid on sellest kuupäevast kas oluliselt hilisemad või dateerimata ning ei ole võimalik aru saada, millal nad on avaldatud. Seda, et taotluse esitamisest hilisematest tõenditest oleks võimalik teha järeldusi taotluse esitamisele eelneva aja kohta, ei ole Patendiamet põhjendanud. Tuginedes tõenditele, mis ei võimalda teha järeldusi olukorra kohta nii, nagu see oli taotluse esitamise kuupäeval, on Patendiamet kaebaja hinnangul teinud õigusliku vea KaMS § 9 lg 1 punktide 2 ja 3 kohaldamisel.

Arvestades eespool esitatud argumente, puudub kaebaja hinnangul kaubamärgil „MASTERCHEF“ Eesti keskmise tarbija jaoks sisu, mis annaks tarbijale ostumomendil, kaubavaliku tegemisel mingit otsest, konkreetset informatsiooni kaupade kvaliteedi või sihtgrupi kohta. Seetõttu puudub ka teistel ettevõtjatel vajadus kasutada kaubamärki oma kaupadel kirjeldavas funktsioonis, kuid just see on KaMS § 9 lg 1 p 3 kaitseala. Kaebaja on kokkuvõtlikult seisukohal, et kaubamärk „MASTERCHEF“ ei näita Eesti keskmise tarbija jaoks taotletavate kaupade kvaliteeti ja sihtgruppi ja selle registreerimisest keeldumine KaMS § 9 lg 1 p 3 alusel ei ole õiguspärane.

Seoses KaMS § 9 lg 1 p 2 ebaõige kohaldamisega toob kaebaja esile, et eristusvõime puudumist on Patendiamet põhjendanud samade argumentidega, millega amet põhjendas kaubamärgi kirjeldavust. Seega piirdub Patendiameti hinnang eristusvõime puudumisele vaid KaMS § 9 lg 1 p 3 kohaste kirjeldavuse argumentidega ning iseseisvad eristusvõime puudumise asjaolusid ei ole. Tegemist ei ole seega iseseisva koosseisuga, vaid eristusvõime puudumine kaasneb KaMS § 9 lg 1 p 3 kohaldamisega.

Kaebaja märgib, et kaubamärgi eristusvõime KaMS § 9 lg 1 p 2 mõttes tähendab seda, et kaubamärk võimaldab identifitseerida taotlusega hõlmatud kaupa kui teatud ettevõtjalt pärinevat ja seega eristada seda teiste ettevõtjate kaupadest. Selle kindlakstegemiseks tuleb hinnata, kas esitatud märk võimaldab kauba tarbijatel ostuotsust tehes eristada seda toodet nendest, millel on teine kaubanduslik päritolu (komisjoni 30.01.2014 otsus 1409-o, p 102; 26.05.2014 otsus 1410-o, p 124). Üldkohus on selgitanud, et eristusvõimetud on kas sellised kaubamärgid, mida asjaomase avalikkuse seisukohast tavaliselt kasutatakse kaubanduses kõnealuste kaupade või teenuste tähistamiseks või sellised, mille puhul on vähemalt olemas konkreetsed asjaolud, mis viitavad sellele, et neid võib selliselt kasutada (Euroopa Üldkohtu otsus T-414/07, p 32). Kaubamärk on eristusvõimeline, kui ta nõuab tõlgendamisel kasvõi minimaalset jõupingutust või käivitab asjaomases avalikkuses tunnetusliku protsessi (Euroopa Kohtu otsus C-398/08 P).

Kaebaja viitab, et ka komisjon on kinnitanud, et kaubamärgi registreerimiseks piisab vähemalt minimaalse eristusvõime olemasolust ja asjaolu, et kaubamärk kannab endas mingit objektiivset sõnumit, ei tähenda, et selle tõttu puudub kaubamärgil eristusvõime (komisjoni 26.05.2014 otsus 1410-o, p 118). Käesoleval juhul ei ole Patendiamet kaebaja hinnangul kaubamärki nende põhimõtete alusel analüüsinud, vaid on piirdunud väitega, et tegemist on kirjeldava kaubamärgiga. Kaebaja on eelpool põhjendanud, miks Patendiameti seisukoht KaMS § 9 lg 1 p 3 kohaldamisel on ebaõige ning sellest tulenevalt on ebaõige ka KaMS § 9 lg 1 p 2 kohaldamine.

Ühtlasi peab kaebaja oluliseks välja tuua, et tema kaubamärk „MASTERCHEF“ on saanud kaitse teistes riikides. Kaebaja toonitab, et tema kaubamärgile on kaitse andnud mitmed ingliskeelsed riigid, mis näitab, et riikides, kus inimeste emakeeleks on kaubamärgi keel, ning millest arvatavasti pärinevad ka vähemalt osa Patendiameti esitatud materjalidest, on kaubamärki hinnatud kohaliku tarbija jaoks mittekirjeldavaks ja eristusvõimeliseks, s.o võimeliseks täitma kaubamärgi funktsiooni.

Kaebaja osutab, et tema kaubamärk on Euroopa Liidu (EL) kaubamärgist Eesti kaubamärgiks konverteeritud. Kaubamärk „MASTERCHEF“ esitati algselt – 22.05.2009 – registreerimiseks Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametile (EUIPO), kes viis läbi ka kõikide liikmesriikide tarbijate taju hindava ja

arvesse võtva absoluutsete aluste ekspertiisi, mille tulemusena jõudis järeldusele, et takistusi kaubamärgi registreerimiseks ei ole. Pärast pikaajalist vastulausemenetlust (*opposition*), mille aluseks oli Portugalis kaitstud varasem õigus, konverteeriti sama kaubamärk osaliselt Eesti riigisiseseks taotluseks. Osa kaupade ja teenuste suhtes (klassides 21, 24, 25, 30, 41) jõustus EL kaubamärgiregistreering.

Kaebaja märgib, et tema kaubamärgile on klassides 8, 29, 30 õiguskaitset taotletud 27 EL riigis, nendest on see registreeritud Saksamaal, Beneluxi riikides, Soomes, Austrias, Taanis, Prantsusmaal, Kreekas, Rootsis, Bulgaarias, Leedus, Horvaatias, Sloveenias, Lätis, Iirimaal, Maltal, Küprosel, Slovakkias, Hispaanias ning üksikutes riikides on menetlus veel pooleli (kaebuse lisa 2: ülevaade EL riikide registreeringutest ja menetluses olevatest taotlustest). Kõik need riigid on EL riigid, kus kaebaja hinnangul on tarbijate inglise keele oskus väga hea ning kus keskmine tarbija on Eesti keskmise tarbijaga keeleoskuselt ja kultuuriliselt taustalt sarnane.

Samuti on kaubamärgile „MASTERCHEF“ klassides 8, 29 või 30 korduvalt kaitse andnud Ühendkuningriik, mis teatavasti on ingliskeelne riik, kus kaubamärgi tähendus on kahtlusteta arusaadav kõikidele tarbijatele (kaebuse lisa 3: ülevaade Ühendkuningriigi registreeringutest ja menetluses taotlustest klassides 8, 29, 30). Kaebaja toob välja, et 17.05.2020 tehti Ühendkuningriigis vaidlustusavalduse menetluses otsus, millega rahuldati kaebaja vaidlustus sarnase märgi vastu. Selle otsuse punktis 58, lk 32–33 on toodud hinnang, et tegemist on vihjava, mitte otseselt kirjeldava kaubamärgiga (kaebuse lisa 4: Ühendkuningriigi vaidlustusavalduse otsus O-172-20).

Kaebaja märgib, et Euroopa Kohtu praktikas on leitud, et ehkki kaubamärgi registreerimine teistes EL liikmesriikides ei ole otsustav tegur kaubamärgi registreeritavuse hindamisel teises liikmesriigis, võib seda siiski arvesse võtta koos kõigi muude asjassepuutuvate asjaoludega (C-218/01, p 63). Kaebaja leiab, et käesoleval juhul on asjakohane arvesse võtta EUIPO ja teiste riikide praktikat, kuna tegemist on ingliskeelse kaubamärgiga, samuti on Euroopa vastavate kaupade keskmised tarbijad ja nende kogemused ja taju analoogilised. Ka komisjon on korduvalt rõhutanud, et teiste EL riikide praktikat, eriti ingliskeelsete kaubamärkide hindamisel, on asjakohane kaaluda ja arvesse võtta, kui ei esine mingeid Eesti tarbijaga seotud kaalukaid põhjuseid, mis seda takistaksid (komisjoni 24.08.2021 otsus nr 1955-o, *EVERYONE CAN CODE*; 28.04.2016 otsus nr 1571-o, *LIPOBASE REPAIR*; 27.07.2017 otsus 1686-o *JUSTFAB*).

Kaebaja märgib, et Patendiamet on oma otsuses paljusõnaliselt korranud, et iga kaubamärki tuleb hinnata individuaalselt ja teiste riikide praktika ei ole ekspertiisi aluseks. Samal ajal ei ole Patendiamet esile toonud mingeid keelelisi, kultuurilisi, sotsiaalseid või majanduslikke erinevusi, millest tulenevalt võiks „MASTERCHEF“ olla kirjeldav Eestis, kuid ei ole seda mujal EL-is ega inglise emakeelega riikides. Kaebajale jääb arusaamatuks ja eluliselt ebausutavaks, et ingliskeelne kaubamärk ei ole kirjeldav ingliskeelse tarbija jaoks, kuid on Patendiameti väitel seda eestikeelse tarbija jaoks. Selline käsitus on seda ebausutavam, et siiani ei ole keeldumisest teatanud üksi teine EL liikmesriik.

Kokkuvõtteks leiab kaebaja, et kaubamärk „MASTERCHEF“ on olemuslikult eristusvõimeline kaubamärk, mida Eesti keskmine tarbija ei taju Patendiameti väidetud tähenduses kauba või teenuse otstarvet ja sihtgruppi näitavana ning et kaubamärk tuleb registreerida.

Lähtudes ülaltoodust ja juhindudes KaMS § 9 lg 1 punktidest 2 ja 3, § 41 lõikest 6 ning tööstusomandi õiguskorralduse aluste seaduse (TÕAS) § 61 lg 2^1 punktist 1 palub kaebaja komisjonil tühistada Patendiameti otsus kaubamärgi „MASTERCHEF“ (taotlus nr M202101065) registreerimisest keeldumise kohta ning kohustada Patendiametit jätkama menetlust komisjoni otsuses nimetatud asjaolusid arvestades.

Kaebuses on märgitud riigilõivu tasumise andmed ning kaebusele on lisatud eespool viidatud lisad 1–4.

06.12.2022 tegi komisjon Patendiametile ettepaneku esitada kaebuse kohta oma kirjalik seisukoht ühe kuu jooksul ehk hiljemalt 09.01.2023.

09.01.2023 esitas Patendiamet komisjonile oma seisukoha kaebuse kohta. Patendiamet vaidleb kaebusele vastu ja leiab, et otsus, milles amet keeldus sõnamärgi „MASTERCHEF“ registreerimisest kaebaja nimele klassides 8, 29 ja 30 KaMS § 9 lg 1 punktide 2 ja 3 ning § 39 lõike 2 alusel, on seaduslik ja põhjendatud.

Seoses KaMS § 9 lg 1 punktiga 3 märgib Patendiamet, et vastavalt nimetatud sättele ei saa õiguskaitset tähis, mis koosneb üksnes kaupade või teenuste liiki, kvaliteeti, hulka, otstarvet, väärtust, geograafilist päritolu, kaupade tootmise või teenuste osutamise aega või kaupade või teenuste teisi omadusi näitavatest tähistest. Selle sätte kohaselt ei saa registreerida kaubamärke, mis koosnevad üksnes tähistest, mida on võimalik kasutada nende kaupade või teenuste kirjeldamiseks, mille suhtes märgi registreerimist soovitakse. Sätte eesmärgiks olev avalik huvi nõuab, et kirjeldavad tähised peavad jääma vabalt kasutatavaks kõigile ettevõtjatele selleks, et nad saaksid neid kasutada enda kaupade või teenuste samade omaduste kirjeldamiseks. Seetõttu ei ole märgid, mis koosnevad üksnes kirjeldavatest tähistest, kaubamärgina registreerimiseks sobivad.

Registreeritavuse hindamisel tuleb arvestada esiteks kaupu ja teenuseid, mille tähistamiseks kaubamärgi registreerimist taotletakse, ja teiseks tuleb hinnata registreerimiseks esitatud tähise tajumist asjassepuutuva avalikkuse poolt, kelleks on vastava kauba või teenuse keskmine tarbija, kes on piisavalt informeeritud ja mõistlikult tähelepanelik ning arukas (Euroopa Kohtu otsus C-363/99, p 34). Kuna vaatlusaluseid klassidesse 8, 29 ja 30 kuuluvaid kaupu võib tarbida igaüks, aga need võivad olla suunatud ka professionaalsele tarbijale, on asjaomaseks sihtgrupiks nii tavatarbija kui ka erialaspetsialist, kelle tähelepanu on sõltuvalt kaupadest kas tavapärane või kõrgendatud.

Kaebaja on kaubamärgina registreerimiseks esitanud stiliseerimata tähise „MASTERCHEF“. Patendiamet on seisukohal, et tähisest „MASTERCHEF“ saab tarbija aru kui „meisterkokast“ (Sõnaveebi ja J. Silveti sõnaraamatu väljavõtted, mis on ekspertiisimenetluses kaebajale saadetud Patendiameti 07.04.2022 kirja lisana) ning et registreerimiseks esitatud tähis on kaupade loetelus märgitud kaupade osas tervikuna nende omadusi kirjeldav. Klassi 8 kaupade osas annab Patendiameti hinnangul tähis tarbijatele informatsiooni üksnes selle kohta, et on tegemist väga kõrge professionaalse kutseoskusega kokkadele, meisterkokkadele mõeldud köögitööriistadega, näidates seega kaupade sihtgruppi ja kvaliteeti. Klassidesse 29 ja 30 kuuluvate kaupade osas annab tähis tarbijatele informatsiooni üksnes selle kohta, et toiduained on kõrge kvaliteediga, valmistatud kõrge professionaalse kutseoskusega kokkade, meisterkokkade poolt (valmistoitude puhul) või on kõrge kvaliteediga ning sobivad kõrge professionaalse kutseoskusega kokkadele, meisterkokkadele toitude valmistamiseks (toiduainete puhul, mis on valmistoodete koostisosad).

Patendiamet leiab, et Eesti keskmine tarbija mõistab hästi inglise keelt, sest seda keelt õpetatakse üldhariduskoolides ning inglise keelt kasutatakse laialdaselt erinevates valdkondades, sealhulgas toiduvalmistamise valdkonnas. Seetõttu leiab Patendiamet, et sõna „MASTERCHEF“ tähendus on Eesti tarbijale lihtsasti arusaadav, näidates kaupade kõrget kvaliteeti ja sihtgruppi, nimelt seda, et need võivad olla mõeldud kõrge professionaalsusega kokkadele. Tegu on tavalise ja lihtsa, igapäevakeelde kuuluvatest sõnadest koosneva sõnaühendiga, millel on kindel tähendus vaadeldavate kaupade osas ning mida Patendiameti poolt toodud tähendustes nende kaupadega seoses ka kasutatakse.

Patendiamet on ekspertiisimenetluses 07.04.2022 kirja lisadena kaebajale esitanud materjale tähise „MASTERCHEF“ tähendusest ja kasutamisest, sh Eestis. Neist materjalidest nähtub, et tähisest „MASTERCHEF“ võib tarbija aru saada kui „meisterkokast“ või ka „restorani peakokast“. Patendiamet peab sellega seoses võimalikuks viidata nii Wikipedia artiklile en.wikipedia.org/wiki/Master_Chef kui ka Beolingus TU Chemnitz sõnaraamatule dict.tu-chemnitz.de/english-german/chef%20de%20cuisine.html (käesoleva otsuse tegemise seisuga ei ole kättesaadav – *komisjoni märkus*). Ükskõik kumb ülaltoodud tähendustest valida, on Patendiameti hinnang, et kokandusotstarbelistel kaupadel klassis 8 või toidukaupadel klassides 29 ja 30 annab registreerimiseks esitatud tähis tarbijale infot kauba kvaliteedi või sihtgrupi kohta. Tarbija saab tähise „MASTERCHEF“ põhjal infot, et kõnealune kaup on kas mõeldud kõrge professionaalsusega kokkadele või teatud toiduainete puhul valmistatud kõrge professionaalsusega kokkade poolt. Teiseks on ekspertiisimenetluses kogutud materjalide põhjal võimalik väita, et tähist „MASTERCHEF“ ka tegelikult kasutatakse kaupade kvaliteedi rõhutamiseks. Näiteks on olemas asutuse Master Chefs Institute (masterchefs-llc.com) poolt väljastatav koka kõrget klassi näitav sertifikaat „Certified Master Chef“ ja sama asutuse poolt toiduainete pakenditele lisatav kvaliteeti garanteeriv „Seal of Excellence“. Samuti müüakse „MASTERCHEF“ tähisega varustatud köögiriistu, mis on suunatud kõrge professionaalsusega tarbijale. Sellest on näiteks juttu 24.08.2021 Heather Braga poolt buzzfeed.com veebilehel avaldatud artiklis.

Patendiamet märgib, et on küll tõsi, et oluline osa internetis leiduvaid tähisega „MASTERCHEF“ varustatud materjale viitab kaebaja poolt toodetavale telesaatele, kuid ka selle telesaate nimetust kasutatakse laialdaselt toitude või toiduainete kvaliteedi rõhutamiseks. Näiteks Patendiameti 07.04.2022 kirja lisas 2 toodud veebilehel concreteplayground.com 12. juulil 2019 avaldatud artikkel

„Two MasterChef-quality dishes you can recreate at home“ („kaks MasterChef-kvaliteediga toitu, mida annab kodus valmistada“).

Mis puudutab tähise Masterchef kasutust Eestis, siis on Patendiamet kaebajale koos oma 07.04.2022 kirjaga esitanud ka materjale, mille põhjal saab väita, et Eesti veebilehtedel on sellele tähisele viidatud kui eriti kõrgete kutseoskustega kokale, tõlkes „meisterkokk“ ja viidatud ka üldisemalt „master chef'ile“ kui oskuslikule kokale. Näiteks cv.ee keskkonnas avaldatud tööpakkumine ametikohale „masterchef“ ja Kutsekoja kodulehel (kutseregister.ee) avaldatud kvaliteedistandard nimetusega „Master Chef, level 5“. Patendiametil ei ole nimetatu põhjal kahtlust, et ka Eesti tarbija jaoks näitab tähis „MASTERCHEF“ kaubal oma ala professionaali poolt või professionaali jaoks toodetud kaupa ehk näitab kõnealuse kauba kvaliteeti või sihtgruppi.

Näitamaks veel konkreetsemalt Eesti tarbija taju, esitas Patendiamet ekspertiisimenetluses oma 16.06.2022 kirjaga täiendavalt materjale selle kohta, kuidas kasutatakse toiduainete ning köögiriistade tähistamisel eestikeelseid tähiseid nagu „meisterkokk“, „peakokk“, „tippkokk“, mis on otseselt seostatavad ingliskeelse tähise „MASTERCHEF“ tähendusega. Tooteid tähistatakse kui „tippkoka retsept“, „peakoka toode“, „peakokk soovitab“, samuti „meisterkoka salat“, „meisterkoka nuga“ ja „peakoka noad“. Näidetena võib tuua firma Gastro (gastro.ee) poolt pakutavad „meisterkoka noad“. Ettevõte Karja Pagar (karjapagar.ee) turustab „peakoka peenleiba“ (toote tegelik nimetus: „Peakoka Peedileib“ – *komisjoni märkus*) ning Selveris (selver.ee) on müügil ettevõtte Tarplan „peakoka majonees“. Mõiste „tippkokk“ kasutuse kohta leidub materjal Toiduliidu kodulehel (toiduliit.ee). Patendiameti hinnangul nähtub tema 16.06.2022 kirjale lisatud materjalidest, et tarbija on harjunud nägema toodetel ka eestikeelseid samasisulisi väljendeid ja need annavad toote kohta olulist iseloomustavat infot. Patendiamet leiab, et selliseid tähiseid ei pea tarbija kaubamärgiks, vaid mõistab kui kinnitust selle kohta, et toode on valmistatud asjatundja eestvedamisel või toode on suunatud asjatundjale ning on seetõttu kontrollitult kvaliteetne.

Neist asjaoludest tulenevalt jõudis Patendiamet järeldusele, et tähist „MASTERCHEF“ on võimalik kasutada taotluses nimetatud klasside 8, 29 ja 30 kaupade omaduste, nimelt pakutavate kaupade kvaliteedi ja sihtgrupi tähistamiseks. Seetõttu ei ole tähis KaMS § 9 lg 1 punktist 3 tulenevalt kaubamärgina registreeritav.

Seoses KaMS § 9 lg 1 punktiga 2 märgib Patendiamet, et vastavalt nimetatud sättele ei saa õiguskaitset tähis, millel puudub eristusvõime. Patendiamet märgib, et kaubamärgi põhiülesanne on tagada lõpptarbijale või -kasutajale kaubamärgiga tähistatud kaupade või teenuste päritolu äratuntavus, mis lubaks ilma võimaliku segiajamiseta eristada kaupu või teenuseid nendest, millel on teine päritolu. Eristusvõime hindamisel KaMS § 9 lg 1 p 2 mõttes tuleb arvestada esiteks kaupu ja teenuseid, mille tähistamiseks kaubamärgi registreerimist taotletakse, ja teiseks tuleb hinnata registreerimiseks esitatud tähise tajumist asjassepuutuva avalikkuse poolt, kelleks on vastava kauba või teenuse keskmine tarbija, kes on piisavalt informeeritud ja mõistlikult tähelepanelik ning arukas (Euroopa Kohtu otsus C-363/99).

Käesoleval juhul on tegemist tavatarbijale, aga ka professionaalsele tarbijale mõeldud kaupadega ning kõnealuste kaupade tarbijaskonnaks võib olla nii tavatarbija kui erialaspetsialist. Nagu Patendiamet eespool selgitas, osutub kõnealune tähis taotletavate kaupade osas kirjeldavaks. Kohtupraktikast tuleneb, et sõnamärk, mis on kaupade või teenuste omadusi kirjeldav, on samade kaupade või teenuste suhtes eristusvõimetu (Euroopa Kohtu otsused C-363/99, p 86; C-265/00, p 19).

Patendiamet leiab, et kaebaja tähisel puudub taoline eristav iseloom, mis aitaks tarbijal eristada kaebaja kaupu teiste ettevõtjate sama valdkonna kaupadest ning seega registreerimiseks esitatud tähis ei täida kaubamärgi peamist funktsiooni. Tarbija, teades tähise „MASTERCHEF“ tähendust, ei taju seda eristava tähisena, vaid üksnes kaupade omadusi kirjeldava sõnana.

Seoses kaebaja vastuväidetega märgib Patendiamet, et kaebaja ei pidanud ekspertiisimenetluses vajalikuks Patendiameti 04.04.2022 kirjaga (eelduslikult on Patendiamet silmas pidanud 07.04.2022 kirja – *komisjoni märkus*) esitatud materjale sisuliselt kommenteerida, öeldes üksnes, et kaubamärgil „MASTERCHEF“ ei ole kaebaja hinnangul kaupadega piisavalt otsest ja konkreetset seost, mis võimaldab asjaomasel keskmisel tarbijal otsekohe ja ilma järele mõtlemata tajuda, et tegemist on vastavate kaupade sihtgrupi või kvaliteedi kirjeldamisega. Kaebaja rõhutab kõigis oma kirjades, et tema hinnangul on tegemist sugestiivse, vihjava kaubamärgiga, ning selliste tähiste kaubamärgina registreerimine on lubatud. Ka Patendiameti 16.06.2022 kirjas esitatud materjale kaebaja sisuliselt ei kommenteerinud.

Patendiamet kordab, et kaebaja tähis annab ameti hinnangul tarbijatele informatsiooni selle kohta, et köögiriistad on mõeldud väga kõrge professionaalse kutseoskusega kokkadele (meisterkokkadele) või et vastavad toiduained on kõrge kvaliteediga, kas meisterkokkade poolt valmistatud meisterkokkade jaoks toiduvalmistamiseks mõeldud. Patendiamet on seisukohal, et neil põhjustel pole tegemist sugestiivse, vihjava tähisega, vaid kaupade omadusi, nimelt nende kvaliteeti ja sihtgruppi, kirjeldava tähisega, millel on konkreetsete kaupadega piisavalt otsene ja konkreetne seos.

Patendiamet leiab, et ehkki „MASTERCHEF“ on ingliskeelne tähis, on kaebajale esitatud väljavõtetest võimalik järeldada, et Eesti tarbija saab sellest tähisest aru ning tähise otsetõlked on kasutusel ka eesti keeles. Patendiamet osutab, et komisjon on 2017. a lahendis 1650-o „BROADLINE“ öelnud ingliskeelsete väljendite kontekstis, et iseenesest ei ole määravat tähtsust sellel, et Eesti tarbijad kaubamärgi sõna kasutavad ning piisab, kui on tõenäoline, et nad võivad teises keeleruumis levinud sõna kasutada ning see sõna on Eesti asjaomasele sihtgrupile lihtsasti arusaadav. Kuna tähis „MASTERCHEF“ koosneb sõnadest, mis on nimetatud kaupadega seoses levinud, mis tähistavad nende kaupade olulisi omadusi ning mille näol on tegu lihtsate, argisõnavarasse kuuluvate sõnadega, mis eksisteerivad ka inglise-eesti sõnastikes, on Patendiameti hinnangul tõenäoline, et kõnealune sõnaühend on asjaomasele sihtgrupile lihtsasti arusaadav.

Seoses kaebaja seisukohaga, et arvesse on vaja võtta keskmise tarbija kultuuritausta ning et teadaolevalt ei pakuta ei köögitarbeid ega toiduaineid jaotatuna „tavalistele inimestele“, madalama kategooria kokkadele või meisterkokkadele mõeldud toodeteks, märgib Patendiamet järgmist. Patendiamet nõustub, et „MASTERCHEF“ ei pruugi tarbija jaoks näidata konkreetselt toote kategooriat. Tooted saavad aga kahtlemata olla suunatud oma ala professionaalile ja sellisele sihtgrupile suunatud toodetelt eeldab tarbija kõrgemat kvaliteeti. Eesti tarbija saab tänu inglise keele oskusele aru tähise „MASTERCHEF“ kirjeldavast sõnumist. Sõna MASTER tähise koosseisus juba olemuslikult ütleb tarbijale, et tegemist on oma ala meistritele mõeldud kaubaga või meisterlikult valmistatud kaubaga. Selle põhjal saab ta väga konkreetset infot kauba kvaliteedi või sihtgrupi kohta. Sõna CHEF on koka tähenduses Eesti turul tuttav mõiste, mis samuti kannab väga konkreetset informatsiooni – toode on mõeldud kokkadele või kokkamiseks. Eestis kasutamise näidetena võib tuua toiduainevaldkonnast Noa Chef’s Hall (nch.ee), Chef Lunden (cheflunden.ee), Asian Chef (asianchef.ee) veebilehed, köögiriistade valdkonnast viited toodetele „Chef nuga“ (invago.ee) ja „universaalne nuga Fissman Chef de Cuisine“ (kaup24.ee). Terviktähis „MASTERCHEF“ kannab seetõttu Patendiameti hinnangul kirjeldavat informatsiooni ja seda nii juhul, kui toode on mõeldud köögis kasutamiseks kui ka siis, kui toode on mõeldud toiduna tarbimiseks. Patendiamet peab vajalikuks lisada, et tänapäevast turusituatsiooni ja toodete mitmekesisust arvestades võib mistahes toiduaine või köögitarvik olla mõne sellise spetsiifilise omaduse või nüansiga, mis muudab selle just profikokkadele või lihtsalt eriti vilunud kokkajatele sobivaks või on see valmistatud/toodetud/kokku segatud profikokkade poolt.

Patendiamet ei pea asjakohasteks kaebaja seisukohti, et ei ole olemas „meisterkokkade“ sihtgruppi või kvaliteediklassi, et toiduainetele kohalduvad objektiivsed, mõõdetavate näitajate alusel hinnatavad kvaliteedikriteeriumid (mitte ei pakuta eraldi „meisterkokkade“, „tavaliste kokkade“ või „algajate kokkade“ valmistatud toidukaupu), et ka objektiivselt ei saa olla tagatud, et meisterkoka valmistatud toit on alati kõrgest kvaliteediklassist jms. Patendiamet leiab, et tähis „MASTERCHEF“ köögiriistal, toidul või toiduainel ei pruugi näidata konkreetset kvaliteediklassi ega ka mingit kvaliteeti tagada, kuid selle tähise olemuslik tähendus annab tarbijale märku, et tegemist on kokanduse professionaalidele mõeldud toote või professionaalide poolt valmistatud tootega. Patendiamet ei leia, et selline tähis üksnes vihjab toote omadustele – köögiriista nagu noa, lihatoidu või küpsetise tähistamisel annab tähis tarbijale otseselt informatsiooni toote (oodatava) kvaliteedi või sihtrühma kohta.

Mis puudutab teistes riikides tehtud otsuseid kaebaja tähise registreeritavuse kohta, märgib Patendiamet, et teiste riikide otsused ja seisukohad ei ole Patendiametile kohustuslikuks järgimiseks ega legaalseks aluseks registreerimisotsuste tegemisel. Kaubamärgile õiguskaitse andmine toimub konkreetses õigusruumis ja arvestades konkreetse riigi seaduseid ning konkreetseid asjaolusid, mis puudutavad vaid konkreetsel juhul registreerimiseks esitatud kaubamärki. Seda seisukohta on kinnitanud Euroopa Kohus otsuses C-218/01 punktis 62 ja lõppjäreldustes, samuti komisjon oma otsuses nr 876. Patendiamet rõhutab, et iga kaubamärgi menetlus on ainulaadne koos oma üksikasjade ja peensustega, kus iga detail võib avaldada kardinaalset mõju menetluse lõpptulemusele. Oluline on see, et Eestis registreerimiseks esitatud kaubamärgile tehakse ekspertiis Eesti kaubamärgiõiguse kohaselt ning menetluse raames kontrollib Patendiamet kaubamärki KaMS § 9 lõikes 1 sätestatu suhtes. Patendiameti hinnangul on ta asjakohaselt ja piisavalt põhjendanud, miks kaebaja tähis on Eestis keeldutud kaupade osas kirjeldav ja eristusvõimetu. Lisaks toob Patendiamet muu hulgas esile, et komisjon on kinnitanud vajadust hinnata kaubamärki individuaalselt vastavalt asjakohastele õigusaktidele ja mitte varasema otsustuspraktika põhjal (komisjoni otsus nr 1834-o), samuti on komisjon

öelnud, et kaubamärgiomaniku õigus nõuda tähise registreerimist ei tulene mõne teise kaubamärgi registreerimise faktist (komisjoni otsus nr 1557-o).

Kokkuvõtteks märgib Patendiamet, et kaubamärgiõiguse üks peamisi eesmärke on hoida ära kirjeldavate tähiste registreerimine ning nende jätmine vabaks kasutamiseks kõigile ettevõtjatele. Patendiameti hinnangul ongi käesoleval juhul tegu niisuguse tähisega. Patendiamet selgitab, et on kohustatud ekspertiisi raames välja selgitama, kas kaubamärgile on võimalik õiguskaitset anda, st kas esinevad kaubamärgiseaduses sätestatud õiguskaitset välistavad asjaolud. Nagu nähtub Euroopa Kohtu praktikast, ei tohi registreerimistaotluste kontroll olla pinnapealne, vaid see peab olema range, põhjalik ja täielik, et vältida kaubamärkide alusetut registreerimist, ning peab õiguskindluse ja hea halduse eesmärgil tagama, et ei registreeritaks kaubamärke, mille kasutamise saaks kohtus edukalt vaidlustada (nt Euroopa Kohtu otsused C-39/97, C-104/01, C-64/02 P, C-29/05 P, C-265/09 P).

Patendiamet rõhutab, et kuivõrd kaubamärgi registreerimine annab selle omanikule õiguse keelata teistel isikutel kaubamärgiga identsete või sarnaste tähiste kasutamise samas tegevusvaldkonnas kindlal territooriumil, siis peab kaubamärgile ainuõiguse andmine olema õige ja õiglane, andmata taotlejale avaliku huvi seisukohast ebavõrdse või põhjendamatu eelise. Patendiamet leiab, et kõnealusel juhul oleks tähise „MASTERCHEF“ registreerimine klassides 8, 29, 30 väär ja ebaõiglane ning avalik huvi saaks kahjustatud. Registreeritav kaubamärk peab täitma oma päritolutähise põhiülesannet, andmata seejuures ebaproportsionaalseid konkurentsieeliseid ning olema eristusvõimeline ning mitte kirjeldav. Kirjeldavaid ja eristusvõimetuid tähiseid ei saa monopoliseerida ja registreerida ühe isiku nimele.

Patendiamet märgib veel, et tähise „MASTERCHEF“ teistes riikides registreerimise võimalikkuse põhjused ning tehtud otsuste tagamaad on ametile ning tõenäoliselt ka kaebajale teadmata. Pole välistatud, et tegu on sealsete tuntud kaubamärkidega, mis ei pruugi teistes riikides (Eestis) seda olla. Teadaolevalt kaebaja (Shine TV Limited) ongi Inglismaa meediatootja ja osutab telesaadete teenuseid. Lisaks osas riikides kaubamärgitaotluse menetlus alles käib (nt Itaalia, Poola, Rumeenia, Ungari, Tšehhi).

Patendiamet märgib ka, et käesolevas seisukohas nimetatud ekspertiisitoimiku dokumendid on kaebajale varem esitatud ning menetlusökonoomia huvides tehtud komisjonile nähtavaks Patendiameti menetlussüsteemis.

Lähtudes eeltoodust ja tulenevalt KaMS § 9 lõike 1 punktidest 2 ja 3 ning § 39 lõikest 2 palub Patendiamet komisjonil jätta kaebus rahuldamata.

11.01.2023 edastas komisjon Patendiameti seisukoha kaebajale ning võimaldas kaebajal seisukohale vastata ühe kuu jooksul, hiljemalt 13.02.2023.

31.01.2023 esitas kaebaja komisjonile vastuse Patendiameti seisukohtadele, märkides kokkuvõtlikult järgmist.

Kaebaja osutab, et oma seisukohtades on Patendiamet muu hulgas esile toonud, et osades riikides kaubamärgitaotluse menetlus alles käib (nt Itaalia, Poola, Rumeenia, Ungari, Tšehhi), vastates sellega kaebaja argumendile, et paljudes riikides on kaubamärgile „MASTERCHEF“ kaitse antud. Kuna selles väites on viidatud ka riikidele, kus absoluutsete õiguskaitset välistavate asjaolude ekspertiis on tegelikult juba läbi viidud ja seda kaebaja jaoks positiivse tulemusega, siis esitab kaebaja käesoleva seisukoha, et esitada faktilisi asjaolusid ja tõendeid, mida lõplikes seisukohtades enam esitada ei ole võimalik.

Kaebaja märgib, et kaubamärk „MASTERCHEF“ on:
- Itaalias registreeritud 22.08.2022 (kaebaja seisukohtade lisa 1: väljavõte Itaalia kaubamärkide andmebaasist);
- Poolas läbinud absoluutsete õiguskaitset välistavate asjaolude ekspertiisi, avaldatud ja vaidlustatud kolmanda isiku poolt (kaebaja seisukohtade lisa 2: väljavõtte Poola kaubamärkide andmebaasist);
- Tšehhis läbinud absoluutsete õiguskaitset välistavate asjaolude ekspertiisi, avaldatud ja vaidlustatud kolmanda isiku poolt (kaebaja seisukohtade lisa 3: väljavõtte Tšehhi kaubamärkide andmebaasist).

Lisaks soovib kaebaja rõhutada, et spekulatiivne ja eksitav on Patendiameti väide, et pole välistatud, et tegu on sealsete tuntud kaubamärgiga, mis ei pruugi teistes riikides (Eestis) seda olla ning et teadaolevalt ongi kaebaja Shine TV Limited Inglismaa meediatootja ja osutab telesaadete teenuseid. Kaebaja märgib, et on oma 23.11.2022 kaebuse punktis 52 eraldi välja toonud ning ka tõendanud, et

17.05.2020 tehti Ühendkuningriigis vaidlustusavalduse menetluses otsus, milles on toodud hinnang, et tegemist on tavapärase eristusvõimega kaubamärgiga (*However, it is not directly descriptive of the goods but merely allusive and so it has an average degree of distinctiveness*).

Kaebaja seisukohtadele on lisatud eespool viidatud lisad 1–3.

01.02.2023 edastas komisjon kaebaja täiendavad seisukohad Patendiametile ning võimaldas Patendiametil seisukohtadele vastata ühe kuu jooksul, hiljemalt 02.03.2023.

02.03.2023 esitas Patendiamet komisjonile täiendavad seisukohad, märkides kokkuvõtlikult järgmist.

Kaebaja viide teiste riikide praktika ning vaidlustusmenetlusetes väljendatud seisukohtade kohta ei ole asjakohane ega soodusta asja sisulist arutelu, vaid viib eksitavatele järeldustele. Patendiamet kordab, et iga kaubamärgi menetlus on unikaalne koos oma üksikasjade ja peensustega, kus iga detail võib avaldada kardinaalset mõju menetluse lõpptulemusele. Patendiamet teeb kaubamärgile ekspertiisi lähtuvalt Eestis kehtivatest õigusaktidest, turuolukorrast, keskmise tarbija tajust ning ka esitatud tõendusmaterjalidest ja põhjendustest. Kaubamärgile õiguskaitse andmine toimub kindlal ajal ja kindlas õigusruumis, arvestades konkreetse riigi õigusakte ning täpseid asjaolusid, mis puudutavad vaid konkreetsel juhul registreerimiseks esitatud kaubamärki. Patendiamet rõhutab, et teeb igale kaubamärgi registreerimistaotlusele ekspertiisi ning vaatleb märke tervikuna ning selles kontekstis, mis ekspertiisi hetkel esineb. Kõiki asjaolusid vaadeldakse ja hinnatakse alati kogumis, konkreetse juhtumi kontekstist lähtuvalt. Patendiamet on oma otsuses põhjendanud, miks Eestis on tähis „MASTERCHEF“ kaubamärgitaotluses nimetatud kaupu kirjeldav ja eristusvõimetu.

Patendiamet märgib, et on kaebaja seisukohtadele korduvalt ja põhjalikult vastanud, mistõttu amet leiab, et ei pea kõiki oma argumente, põhistusi ja seisukohti uuesti kordama, mis ei ole ka menetlusökonoomia huvides vajalik ega asjakohane.

06.03.2023 edastas komisjon Patendiameti täiendavad seisukohad kaebajale ning võimaldas kaebajal vastata ühe kuu jooksul, hiljemalt 07.04.2023.

31.03.2023 teatas kaebaja komisjonile, et kaebaja ei soovi Patendiameti viimasele seisukohale eraldi vastata ning palus määrata lõplike seisukohtade tähtaja.

31.03.2023 tegi komisjon kaebajale ettepaneku esitada lõplikud seisukohad hiljemalt 01.05.2023.

02.05.2023 (s.o 1. maile – riigipüha – järgnenud esimesel tööpäeval) esitas kaebaja lõplikud seisukohad, milles jäi täielikult kõigi oma varem esitatud seisukohtade juurde ning kordas neid kokkuvõtlikult.

03.05.2023 edastas komisjon kaebaja lõplikud seisukohad Patendiametile ja tegi Patendiametile ettepaneku esitada omapoolsed lõplikud seisukohad hiljemalt 05.06.2023.

05.06.2023 esitatud lõplikes seisukohtades jäi Patendiamet kõigi oma varem esitatud seisukohtade juurde ning kordas neid kokkuvõtlikult.

24.04.2024 alustas komisjon kaebuse lõppmenetlust.

<u>Komisjoni seisukohad ja otsus</u>

Komisjon, tutvunud menetlusosaliste seisukohtadega ning hinnanud esitatud tõendeid kogumis, leiab järgmist.

Kaebaja on esitanud kaebuse Patendiameti 23.09.2022 otsuse nr 7/M202101065 peale, millega Patendiamet keeldus kaubamärgi „MASTERCHEF“ (taotlus nr M202101065; taotluse esitamise kuupäev 22.05.2009) registreerimisest, tuginedes KaMS § 9 lg 1 punktides 2 ja 3 sätestatud õiguskaitset välistavatele asjaoludele. Kaebaja kaubamärgi taotluse esitamise kuupäev – 22.05.2009 – põhineb

käesoleval juhul kaubamärgitaotluse EUIPO-le esitamise kuupäeval, kuivõrd kaebaja kaubamärgi näol on tegemist EL kaubamärgist (osaliselt) Eesti riigisiseseks kaubamärgiks konverteeritud kaubamärgiga.

Patendiameti tehtud otsuse peale esitatud kaebuse või vaidlustusavalduse lahendamisel ning otsuse tühistamise korral uue otsuse tegemisel taotluse kohta, mis on esitatud enne 2019. aasta 1. aprilli ja mille kohta on tehtud otsus pärast 2004. aasta 1. maid, kohaldatakse alates 01.04.2019 kehtiva KaMS § 72 lõike 14 kohaselt taotluse esitamise ajal kehtinud kaubamärgi registreerimisest keeldumise aluseid ja lähtutakse asja menetlemise ajal kehtivast menetlusnormist. Kuna kaebaja kaubamärgi „MASTERCHEF“ taotluse esitamise ajaks tuleb lugeda 22.05.2009, kuulub seega käesolevas asjas kooskõlas KaMS § 72 lõikega 14 kaubamärgi õiguskaitset välistavate asjaolude hindamise osas kohaldamisele KaMS selle 22.05.2009 kehtinud redaktsioonis. Menetlusnormide osas kuuluvad samas kohaldamisele kehtivad tööstusomandialased õigusaktid, sh KaMS ja TÕAS nende käesoleval ajal kehtivates redaktsioonides.

Kaubamärgi „MASTERCHEF“ taotluse esitamise kuupäeval 22.05.2009 kehtinud:
- KaMS § 9 lg 1 p 2 kohaselt ei saa õiguskaitset tähis, millel puudub eristusvõime, kaasa arvatud üksik stiliseerimata täht, üksik stiliseerimata arv või üksik värv;
- KaMS § 9 lg 1 p 3 kohaselt ei saa õiguskaitset tähis, mis koosneb üksnes kaupade või teenuste liiki, kvaliteeti, hulka, otstarvet, väärtust, geograafilist päritolu, kaupade tootmise või teenuste osutamise aega või kaupade või teenuste teisi omadusi näitavatest või muul viisil kaupa või teenust kirjeldavatest tähistest või andmetest või eelnimetatud tähistest või andmetest, mida ei ole oluliselt muudetud.

Asja materjalidest (sh kaevatava Patendiameti otsuse tekstist) nähtuvalt on Patendiamet keeldumisotsuse tegemisel tuginenud KaMS § 9 lg 1 punktidele 2 ja 3 nende sätete alates 01.04.2019 kehtivates redaktsioonides (KaMS § 9 lg 1 p 2: õiguskaitset ei saa tähis, millel puudub eristusvõime; § 9 lg 1 p 3: õiguskaitset ei saa tähis, mis koosneb üksnes kaupade või teenuste liiki, kvaliteeti, hulka, otstarvet, väärtust, geograafilist päritolu, kaupade tootmise või teenuste osutamise aega või kaupade või teenuste teisi omadusi näitavatest tähistest). Patendiamet on seega kaevatava otsuse tegemisel ekslikult lähtunud KaMS § 9 lg 1 punktide 2 ja 3 valedest redaktsioonidest. Komisjoni hinnangul ei ole samas käesoleval juhul tegemist põhimõtteliselt olulise eksimusega, kuivõrd Patendiameti poolse keeldumise argumentide kontekstis ei erine vastavate õiguskaitse mitteandmist reguleerivate sätete redaktsioonid viisil, mis ei võimaldaks Patendiameti (nagu ka kaebaja) seisukohtade ülekandmist KaMS § 9 lg 1 punktide 2 ja 3 seisuga 22.05.2009 kehtinud redaktsioonidele. Selguse huvides, komisjon lähtub käesoleva kaebuse läbivaatamisel just viimati nimetatud kuupäeval kehtinud KaMS § 9 lg 1 punktide 2 ja 3 redaktsioonidest.

Vaatluse all oleva kaebaja kaubamärgi reproduktsioon koos keeldutud kaupadega on järgmine:

MASTERCHEF

Klass 8: *söögiriistad (noad, kahvlid, lusikad); kööginoad; konserviavajad, v.a elektrilised; noateritajad (käsi-tööriistad); pitsalõikurid, v.a elektrilised; jääkirkad; hakknoad, liharaienoad (käsi-tööriistad); pähklitangid; austrikarbiavajad; käärid; juustulõikurid, v.a elektrilised; pahtlilabidad; aedviljahakkurid; koorimisnoad ja aedviljalõikurid, v.a elektrilised*;
Klass 29: *liha, kala, linnuliha ja ulukiliha; lihaekstraktid; konservitud, kuivatatud, kuumtöödeldud puu- ja köögiviljad; tarretised, keedised, kompotid; munad, piim ja piimatooted; toiduõlid ja toidurasvad*;
Klass 30: *kohv, tee, kakao, suhkur, riis, tapiokk, saago, kohvi aseained; jahu ja teraviljast valmistatud tooted, leib-sai, kondiitritooted, maiustused, jäätis; mesi, suhkrusiirup; pärm, küpsetuspulbrid; sool, sinep; äädikas, vürtsikastmed; vürtsid*.

Patendiamet on kaebaja kaubamärgi registreerimisest ülalnimetatud kaupade osas keeldunud põhjendustel, et kaubamärk „MASTERCHEF“ on nende kaupadega seoses omadusi kirjeldav (KaMS § 9 lg 1 p 3) ja eristusvõimetu (KaMS § 9 lg 1 p 2). Kaebaja ei nõustu Patendiameti seisukohtadega ega KaMS § 9 lg 1 punktide 2 ja 3 kohaldamisega keeldutud kaupade suhtes.

KaMS § 9 lg 1 p 2 kohaldamist (eristusvõime puudumine) on Patendiamet põhjendanud lähtuvalt samadest argumentidest, millega on põhjendatud KaMS § 9 lg 1 p 3 kohaldamist (kaubamärgi kirjeldavus). Patendiameti seisukohtade kohaselt tuleneb seega kaebaja kaubamärgi eristusvõime puudumine kaubamärgi kirjeldavusest ning iseseisvad eristusvõime puudumise asjaolud puuduvad. Seetõttu käsitleb komisjon kõigepealt KaMS § 9 lg 1 p 3 kohaldamise õiguspärasust.

Patendiamet leiab, et stiliseerimata ingliskeelsest tähisest „MASTERCHEF“ saab tarbija aru kui „meisterkokast“ ning et nimetatud tähis on kaebaja kaubamärgitaotluses märgitud kaupade omadusi kirjeldav. Klassi 8 kaupade osas annab tähis Patendiameti hinnangul tarbijatele informatsiooni üksnes

selle kohta, et köögitööriistad on mõeldud väga kõrge professionaalse kutseoskusega kokkadele ehk meisterkokkadele, näidates nii kaupade sihtgruppi ja kvaliteeti. Klassidesse 29 ja 30 kuuluvate kaupade osas annab tähis Patendiameti hinnangul tarbijatele informatsiooni üksnes selle kohta, et toiduained on kõrge kvaliteediga ja valmistatud kõrge professionaalse kutseoskusega kokkade poolt (valmistoitude puhul) või on kõrge kvaliteediga ja sobivad kõrge professionaalse kutseoskusega kokkadele toitude valmistamiseks (toiduainete puhul, mis on valmistoodete koostisosad).

Komisjon Patendiameti seisukohtadega ei nõustu. Komisjon märgib, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale peetakse (KaMS § 9 lg 1 p 3 tähenduses) kirjeldavatena käsitletavate tähiste all silmas tähiseid, mis võivad sihtrühmaks oleva üldsuse seisukohast tavakasutuse (*normal usage*) korral tähistada kas otse või mõnda põhiomadust nimetades kaupa või teenust, mille registreerimist taotletakse, ning seetõttu on kirjeldavuse alusel tähise registreerimisest keeldumise eelduseks see, et tähisel on vaadeldavate kaupade või teenustega piisavalt otsene ja konkreetne seos, mis võimaldab asjaomasel sihtrühmal kohe ja ilma järele mõtlemata tajuda, et tegemist on kõnealuste kaupade või teenuste kategooria kirjelduse või ühe nende omadusega (Euroopa Kohtu kohtujuristi arvamus kohtuasjas C-20/14, p 23 ja seal viidatud kohtupraktika). Tähise registreerimisest selle kirjeldavuse tõttu saab keelduda üksnes juhul, kui on mõistlik eeldada, et asjaomane üldsus peaks seda tõepoolest üheks taotlusega hõlmatud kaupade või teenuste „omadustest“, st „omaduseks, mida asjaomane üldsus tunneb kergesti ära“ (*ibid.*). Samuti on kohtupraktikas sedastatud, et omadus peab olema kauba või teenuse olemusele omane objektiivne ja püsiv omadus (Euroopa Üldkohtu otsus T-3/21, p 63 ja seal viidatud kohtupraktika).

Komisjon nõustub Patendiametiga, et ingliskeelse sõna *masterchef* tähendus eesti keeles on „meisterkokk“ ning Eesti tarbija saab sõna sellest tähendusest aru. Komisjoni hinnangul ei ole selles küsimuses vaidlust ka menetlusosaliste vahel. Komisjon ei jaga aga Patendiameti seisukohta, et sellest tulenevalt on termin *masterchef* / *meisterkokk* kaebaja kaubamärgitaotlusega hõlmatud klassi 8, 29 ja 30 kaupu kirjeldav. Termini *masterchef* mõistmine tähenduses „meisterkokk“ ei võimalda klassi 8, 29 ja 30 kaupade tarbijatel kohe ja ilma järele mõtlemata tajuda, et tegemist on vastavate kaupade kirjelduse või nende konkreetsetele omadustele viitamisega – see on aga oluline eespool viidatud Euroopa Liidu Kohtu praktika kohaselt. Teadaolevalt puuduvad objektiivsed või üldiselt aktsepteeritud kvaliteedinäitajad või muud omadused, millele peaksid kaebaja kaubamärgitaotluses märgitud kaubad vastama, et neid saaks pidada n-ö *masterchef*- või meisterkoka-kvaliteediga kaupadeks, spetsiaalselt meisterkokkadele suunatud või neile sobivateks kaupadeks jms. Muu hulgas nõustub komisjon kaebajaga, et ei köögitarvikute ega toiduainete puhul ei esine eraldi „meisterkokkade“ sihtgruppi või kvaliteediklassi. Komisjoni hinnangul ei saa seega tähise „MASTERCHEF“ põhjal iseenesest teha üheseid järeldusi kaupade konkreetsete omaduste, kvaliteedi vms kohta. Ei ole alust arvata, et tarbijatel oleksid tähist „MASTERCHEF“ kandvate kaupade osas kaupade omadustega seonduvad selged ootused.

Komisjon leiab, et tähis „MASTERCHEF“ võib tarbijate teadvuses luua tähistatavate kaupadega seoses küll positiivseid kuvandeid ja assotsiatsioone, kuid see tähendab – nagu on õigesti välja toonud ka kaebaja –, et kaebaja kaubamärk on vihjav ja sugestiivne, mitte aga otsesõnu kirjeldav. Komisjon nõustub kaebajaga, et ilma järelemõtlemise või spekulatsiooni vajaduseta ei ole kaubamärk „MASTERCHEF“ otseselt või mingit iseloomulikku tunnust esile tuues kaebaja kaupade kohta mingit informatsiooni andev, st kirjeldav. Pelgalt vihjavate kaubamärkide registreerimisest keeldumine ei ole aga õiguspärane.

Neil asjaoludel on komisjon seisukohal, et sõna „MASTERCHEF“ puhul ei saa eeldada, et asjaomane üldsus peaks seda sõna kaupade omaduseks, mille asjaomane üldsus tunneb kergesti ära. Patendiameti poolt ekspertiisimenetluses esitatud tõenditest (Patendiameti 07.04.2022 ja 16.06.2022 teadete lisad) ei nähtu vastupidist, seda ei kaebaja kaubamärgitaotluse esitamise kuupäeva 22.05.2009 ega muu aja seisuga.

Komisjon peab käesoleval juhul asjakohaseks ja oluliseks ka kaebaja esile toodut, et tema kaubamärgi puhul ei ole samade kaupade osas leitud esinevat absoluutseid õiguskaitset välistavaid asjaolusid ka paljudes teistes Euroopa riikides ning eriti veel Ühendkuningriigis, kus inglise keel on elanike emakeel. Kaebaja esitatud Ühendkuningriigis tehtud otsuses O-172-20 on kaubamärgi „MASTERCHEF“ kohta antud hinnang, et tegemist on küll vihjava, kuid mitte otseselt kirjeldava kaubamärgiga (otsuse O-172-20 punkt 58, lk 32–33). Muu hulgas ei jäta otsus kahtlust, et kaubamärki „MASTERCHEF“ on peetud loomupäraselt eristusvõimeliseks, mitte näiteks kasutamise tulemusena eristusvõime omandanud märgiks. Patendiamet on iseenesest õigesti leidnud, et teiste riikide otsused ja seisukohad ei ole Patendiametile kohustuslikuks järgimiseks. Komisjon peab siiski oluliseks korrata ka oma varasemates otsustes väljendatud seisukohta, et olukorras, kus ingliskeelset kaubamärki on peetud registreeritavaks

isegi ingliskeelsetes maades, peaksid olema kaalukad põhjused, miks sama kaubamärki – eriti just märgile omistatud tähendusest tulenevalt – ei saa registreerida Eestis (nt komisjoni 24.08.2021 otsus nr 1955-o, lk 18). Käesolevas asjas ei ole Patendiamet taolisi kaalukaid põhjusi välja toonud.

Kokkuvõtlikult leiab komisjon, et tähist „MASTERCHEF“ ei saa pidada klassi 8, 29 ja 30 kaupu kirjeldavaks KaMS § 9 lg 1 p 3 tähenduses.

Komisjoni hinnangul kehtib eeltoodu nii juhul, kui asjassepuutuva tarbijaskonnana käsitleda tavatarbijaid kui ka juhul, kui tarbijaskonnana käsitleda erialaspetsialiste.

Kuna kaubamärki „MASTERCHEF“ kirjeldavaks pidada ei saa, ei ole asjakohane väita, et tulenevalt avalikust huvist peaks kõnealune tähis jääma vabalt kasutatavaks kõigile ettevõtjatele.

Seoses KaMS § 9 lg 1 punktis 2 sätestatud keeldumisaluse – eristusvõime puudumine – kohaldamisega kaebaja kaubamärgi suhtes täheldab komisjon, et Patendiameti argumendid eristusvõime puudumise kohta põhinevad samuti kaubamärgi väidetaval kirjeldavusel. Eraldiseisvaid eristusvõime puudumise asjaolusid esitatud ei ole. Kuivõrd komisjon leidis, et kaebaja kaubamärk „MASTERCHEF“ ei ole taotletavate kaupade osas kirjeldav, ei saa kaubamärki samadel põhjustel pidada ka eristusvõimetuks.

Eeltoodud asjaoludel leiab komisjon, et kaebus kuulub rahuldamisele ning Patendiametil tuleb jätkata kaubamärgi „MASTERCHEF“ menetlust käesolevas otsuses toodud asjaolusid arvestades.

Kuna kaebus rahuldatakse, makstakse kaebajale tagasi kaebuse esitamisel tasutud riigilõiv summas 160 eurot (TÕAS § 61 lg 2^2).

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes TÕAS §-st 61 ning 22.05.2009 redaktsioonis kehtinud KaMS § 9 lg 1 punktidest 2 ja 3 otsustas komisjon:

1) kaebus rahuldada, tühistada kaubamärgi „MASTERCHEF“ (taotlus nr M202101065) kohta tehtud Patendiameti 23.09.2022 otsus nr 7/M202101065 ning kohustada Patendiametit jätkama menetlust komisjoni otsuses toodud asjaolusid arvestades;
2) maksta kaebajale tagasi kaebuse esitamisel tasutud riigilõiv summas 160 eurot.

Riigilõivu tagasi saamiseks tuleb kaebajal käesoleva otsuse jõustumise järgselt esitada vastav riigilõivu tagastamise avaldus komisjonile.

Kaebaja võib esitada kaebuse komisjoni otsuse peale Harju Maakohtusse kahe kuu jooksul komisjoni otsuse avaldamisest arvates. Kohus vaatab kaebuse läbi hagita menetluses, kaasates puudutatud isikuna Patendiameti. Kaebaja teavitab viivitamata komisjoni kaebuse esitamisest.

Kui kaebust ei ole esitatud, jõustub komisjoni otsus kahe kuu möödumisel otsuse avaldamisest ja kuulub täitmisele.

Kui kaebus esitatakse, kuid kohus ei võta seda menetlusse, jätab kaebuse läbi vaatamata või lõpetab menetluse otsust tegemata, jõustub komisjoni otsus vastava kohtumääruse jõustumise hetkest, kui kohtumäärusest ei tulene teisiti.

(allkirjastatud digitaalselt)

Sulev Sulsenberg Tanel Kalmet Triin Muuk-Adrat